

1

Op de morgen van zijn eerste verjaardag werd er midden in Het Kanaal een baby gevonden in een drijvende cellokist.

Het was het enige levende wezen in de wijde omtrek. Alleen de baby, een paar eetkamerstoelen en het topje van een schip dat in de oceaan verdween. In de eetzaal was er muziek gespeeld, zo luid en zo goed dat niemand had gemerkt dat er water over het vloerkleed naar binnen vloeide. Nadat het geschreeuw was begonnen, krasten de violen nog een tijdje door. Soms vormde de gil van een passagier een duet met een hoge C.

De baby was warm ingepakt in de partituur van een Beethoven-symfonie. Hij was bijna anderhalve kilometer bij het schip vandaan gedreven en was de laatste die werd gered. De man die hem in de reddingsboot tilde was een medepassagier, een geleerde. Een geleerde heeft de taak om opmerkzaam te zijn. Deze merkte dat het een meisje was, met haar in de kleur van de bliksem en de glimlach van een verlegen iemand.

Stel je voor dat de nacht een stem had. Of dat de maan zou spreken, of denk aan inkt met stembanden. Geef al die

dingen een smal aristocratisch gezicht met warrige wenkbrauwen en lange armen en benen, dan krijg je wat de baby zag toen ze uit haar cellokist in veiligheid werd getild. Hij heette Charles Maxim en toen hij haar in zijn grote handen hield – op armslengte, alsof het een lekkende bloempot was – besloot hij haar te houden.

De baby was bijna zeker een jaar oud. Dat wisten ze door de rode rozet die op haar lijfje was gespeld, met daarop een ‘1!’.

‘Ofwel het kind is één jaar,’ zei Charles Maxim, ‘of het is eerste geworden in een wedstrijd. Ik geloof dat baby’s zelden enthousiast aan wedstrijdsporten deelnemen. Zullen we er daarom maar van uitgaan dat we met het eerste te maken hebben?’ Het meisje hield met een vuile vinger en een duim zijn oorlel vast. ‘Hartelijk gefeliciteerd, mijn kind,’ zei hij.

Charles gaf het meisje niet alleen een verjaardag. Hij gaf haar ook een naam. Hij koos op die eerste dag voor Sophie, omdat niemand daar bezwaar tegen zou kunnen hebben. ‘Je dag is al dramatisch genoeg geweest, kind,’ zei hij. ‘Misschien is het maar het beste om de gewoonste naam te hebben die er bestaat. Je kunt kiezen uit Mary, Betty of Sophie. Desnoods Mildred. Zeg het maar.’ Sophie had gelachen toen hij ‘Sophie’ zei, dus werd het Sophie. Daarop pakte hij zijn jas, wikkelde haar erin en nam haar in een rijtuig mee naar huis. Het regende een beetje, maar dat was voor geen van beiden een probleem. Charles lette meestal niet op het weer en Sophie had die dag al een heleboel water overleefd.

Charles had hiervoor nog nooit echt met een kind te maken gehad. Onderweg naar huis vertelde hij dat aan Sophie: ‘Ik ben bang dat ik meer van boeken dan van mensen begrijp. Boeken zijn zo gemakkelijk in de omgang.’ De rit in het rijtuig

duurde vier uur; Charles hield Sophie op het uiterste puntje van zijn knie en vertelde haar over zichzelf, alsof hij het bij een theekransje tegen een kennis had. Hij was zesendertig en een meter tweeënnegentig lang. Tegen mensen sprak hij Engels, tegen katten Frans en tegen vogels Latijn. Ooit had hij zichzelf bijna om zeep geholpen toen hij al paardrijdend probeerde te lezen. ‘Maar voortaan zal ik voorzichtiger zijn,’ zei hij, ‘nu jij er bent, cellokindje.’ Charles’ huis was prachtig, maar niet veilig: een en al trap, gladde vloerdelen en scherpe hoeken. ‘Ik zal wat kleinere stoelen kopen,’ zei hij. ‘En we nemen dikke rode tapijten! Hoewel... hoe komt een mens aan tapijten? Ik neem niet aan dat jij dat weet, Sophie?’

Natuurlijk gaf Sophie geen antwoord. Ze was te jong om te kunnen praten en ze sliep.

Toen ze in een straat stopten die naar bomen en paardenvijgen rook, werd ze wakker. Sophie hield meteen van het huis. De bakstenen waren het witst geverfd van heel Londen en glansden zelfs in het donker. Het souterrain werd gebruikt voor het teveel aan boeken, schilderijen en verschillende merken spinnen; het dak was van de vogels. Charles woonde in de ruimte ertussenin.

Thuis zag Sophie er, na een warm bad voor de kachel, heel wit en teer uit. Charles had nooit geweten dat een baby zo’n verschrikkelijk piepklein wezen was. Ze voelde te klein in zijn armen. Hij was bijna opgelucht toen er aan de deur werd geklopt. Hij legde Sophie voorzichtig op een stoel, met een toneelstuk van Shakespeare als steuntje, en ging met twee treden tegelijk de trap op.

Toen hij terugkwam was hij in het gezelschap van een grote vrouw met grijs haar; het toneelstuk was een beetje vochtig geworden en Sophie keek verlegen. Charles nam haar op

en zette haar – na over een paraplustandaard in de hoek en over de bovenkant van de kachel te hebben gearzeld – in de gootsteen. Hij glimlachte en zijn wenkbrauwen en ogen lachten mee. ‘Zit er alsjeblieft niet over in, Sophie,’ zei hij. ‘We hebben allemaal weleens een ongelukje.’ Toen boog hij naar de vrouw. ‘Ik zal u voorstellen. Sophie, dit is juffrouw Eliot, van de Raad voor de Kinderbescherming. Juffrouw Eliot, dit is Sophie, uit Het Kanaal.’

De vrouw zuchtte – voor Sophie in de gootsteen moet het als een officieel soort zucht hebben geklonken – keek streng en trok schone kleren uit een pak. ‘Geef haar maar aan mij.’

Charles pakte de kleren aan. ‘Ik heb dit kind uit zee gehaald, mevrouw.’ Sophie keek met grote ogen toe. ‘Ze heeft niemand die voor haar veiligheid zorgt. Of ik het leuk vind of niet, ze is mijn verantwoordelijkheid.’

‘Niet voorgoed.’

‘Pardon?’

‘Het kind is uw beschermeling. Niet uw dochter.’ Dit was het soort vrouw dat met nadruk sprak. Je kreeg bijna zin om te wedden dat ze, als hobby, mensen heen en weer dirigeerde. ‘Dit is een tijdelijke regeling.’

‘Ik moet het helaas met u oneens zijn,’ zei Charles. ‘Maar daar gaan we later over strijden. Het kind heeft het koud.’ Hij gaf het hemd aan Sophie, die erop sabbelde. Hij pakte het terug en deed het haar aan. Toen tilde hij haar in zijn armen alsof hij haar gewicht op een kermis moest raden en keek haar van dichtbij aan. ‘Ziet u wel? Ze lijkt me een heel intelligente baby.’ Hij zag dat Sophies vingers lang, dun en behendig waren. ‘En ze heeft haar in de kleur van de bliksem. Hoe zou je haar ooit kunnen weerstaan?’

‘Dan moet ik langskomen voor controle en daar heb ik

geen tijd voor. Een man kan dit niet in zijn eentje.'

'Zeker, komt u vooral langs,' zei Charles, en alsof hij het niet kon laten voegde hij eraan toe: 'als u het gevoel hebt dat u onmogelijk weg kunt blijven. Ik zal mijn best doen om dankbaar te zijn. Maar dit kind is mijn verantwoordelijkheid. Begrijpt u wel?'

'Maar het is een k nd! U bent een m n!'

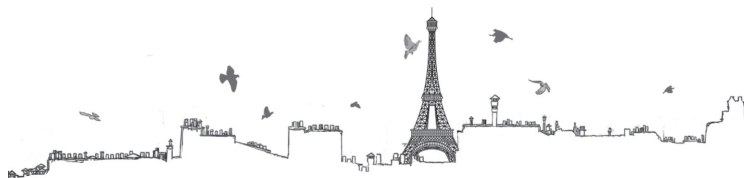
'U bezit een bewonderenswaardige opmerkingsgave,' zei Charles. 'U doet uw opticien eer aan.'

'Maar wat gaat u met haar d n?'

Charles leek van zijn stuk gebracht. 'Ik ga van haar houden. Afgaande op de poëzie die ik heb gelezen, zou dat voldoende moeten zijn.' Charles gaf Sophie een rode appel, pakte hem toen terug en wreef hem over zijn mouw tot hij blonk als een spiegel. Hij zei: 'Ik denk dat de geheimen van kinderverzorging, hoe duister en mysterieus ze zonder twijfel ook mogen zijn, niet ondoorgrondelijk zijn.'

Charles zette de baby op zijn knie, gaf haar de appel en begon haar hardop uit Shakespeare voor te lezen.

Het was misschien niet de perfecte manier om een nieuw leven te beginnen, maar het hield belofte in.

2

Op het kantoor van de Raad voor de Kinderbescherming in Westminster stond een kast en in die kast lag een rode map met daarop: *Voogden en voogdessen: karakterbeoordeling*. In de rode map zat een kleinere blauwe map met daarop: *Maxim, Charles*. Daarin stond: *C.P. Maxim is een boekenwurm, zoals van een geleerde verwacht kan worden; tevens duidelijk genereus, onhandig en ijverig. Hij is opvallend lang, maar volgens doktersverklaringen is hij verder gezond. Hij is koppig overtuigd van zijn bekwaamheid om voor een vrouwelijke beschermeling te zorgen.*

Misschien zijn zulke dingen besmettelijk, want Sophie groeide op tot een lange, genereuze, onhandige boekenwurm. Tegen de tijd dat ze zeven werd, had ze benen die even lang en dun waren als golfparaplu's en bezat ze een hoop vaste overtuigingen.

Voor haar zevende verjaardag bakte Charles een chocoladetaart. Het was niet helemaal een succes, omdat hij in het midden was ingezakt, maar Sophie verklaarde loyaal dat dit haar lievelingstaarten waren. 'Omdat in een kuiltje meer glazuur kan. Ik vind het lekker als er extragavant veel glazuur op zit.'

‘Ben blij dat te horen,’ zei Charles. ‘Hoewel het woord gewoonlijk als “extravagant” wordt uitgesproken, geloof ik. Hartelijk gefeliciteerd met je waarschijnlijk zevende verjaardag, lieve kind. Wat vind je van een beetje Shakespeare op je verjaardag?’

Sophie had de gewoonte om borden te breken, dus aten ze hun taart van het omslag van *Een Midzomernachtsdroom*. Nu veegde Charles dat aan zijn mouw af en sloeg het toneelstuk in het midden open. ‘Wil jij me wat van Titania voorlezen?’

Sophie trok een gezicht. ‘Ik ben liever Puck.’ Ze probeerde een paar regels, maar het ging heel langzaam. Ze wachtte tot Charles wegkeek, liet het boek toen op de vloer vallen en deed er een handstand op.

Charles lachte. ‘Bravo!’ Hij applaudisseerde met zijn hand tegen de tafel. ‘Zo te zien ben je uit elfenhout gesneden.’

Sophie viel om tegen de keukentafel, stond op en probeerde het nog een keer tegen een deur.

‘Schitterend! Je wordt er beter in; bijna volmaakt.’

‘Alleen maar “bijna”?’ Sophie wiebelde en tuurde ondersteboven door haar wimpers. Haar ogen begonnen te branden, maar ze bleef waar ze was. ‘Zijn mijn benen niet recht?’

‘Bijna. Je linkerknie lijkt een beetje onzeker. Trouwens, sinds Shakespeare is geen enkel mens meer volmaakt.’

Later in bed dacht Sophie daarover na. ‘Geen enkel mens is volmaakt,’ had Charles gezegd, maar hij had het mis. Charles was volmaakt. Zijn haar had dezelfde kleur als de trapleuning en zijn ogen hadden magie. Zijn huis en al zijn kleren had hij

van zijn vader geërfd. De kleren waren ooit mooi geweest, blitse maatkleding van honderd procent zijde, maar waren nu nog maar voor de helft zijde en voor de andere helft gaten. Charles had geen muziekinstrumenten, maar hij zong voor haar en als Sophie ergens anders was, zong hij voor de vogels en voor de pissebedden die nu en dan de keuken binnendrongen. Hij was toonvast. Zijn zingen klonk als vliegen.

Soms, midden in de nacht, kwam het gevoel van het zinkende schip terug bij Sophie en dan merkte ze dat ze een wanhopige behoefte had om ergens op te klimmen. Klimmen was het enige wat haar een veilig gevoel gaf. Van Charles mocht ze boven op de klerenkast slapen. Hij sliep op de vloer beneden haar, voor het geval dat.

Sophie kon hem niet helemaal volgen. Charles at weinig, sliep zelden en lachte niet zoveel als andere mensen. Maar hij had vriendelijkheid waar andere mensen longen hadden en was beleefd tot in zijn vingertoppen. Als hij, wanneer hij tegelijkertijd wandelde en las, tegen een lantaarnpaal botste, verontschuldigde hij zich en keek of de lantaarnpaal niks had.

Eén ochtend per week kwam juffrouw Eliot 'om eventuele problemen op te lossen'. ('Wat voor problemen?' had Sophie kunnen zeggen, maar ze leerde al snel om te zwijgen.) Juffrouw Eliot keek dan het huis rond, dat bladderde op de hoeken, en naar de spinnenwebben in de lege provisiekast en schudde haar hoofd.

'Wat eten jullie?'

Het was wel zo dat het eten in hun huis interessanter was dan bij Sophies vriendinnen. Soms vergat Charles maanden achtereen vlees. Schone borden schenen altijd te breken als Sophie in de buurt kwam, dus serveerde hij gebakken aardappeltjes op wereldatlassen, opgevouwen bij de kaart van

Hongarije. Zelf leefde hij eigenlijk net zo lief op thee met biscuitjes en een whisky tegen bedtijd. Toen Sophie voor het eerst leerde lezen, had Charles de whisky in een fles bewaard waarop KATTENPIS stond, zodat Sophie er niet aan zou komen, maar ze had de fles ontkurkt, er een slokje van genomen en toen aan de onderkant van de buurkat gesnoven. Dat leek totaal niet op elkaar, maar was wel allebei even vies.

‘We hebben brood,’ zei Sophie. ‘En vis in blik.’

‘Jullie hebben wát?’ zei juffrouw Eliot.

‘Ik hou van vis in blik,’ zei Sophie. ‘En we hebben ham.’

‘O ja? Ik heb in dit huis nog nooit één plakje ham gezien.’

‘Elke dag! Of,’ voegde ze eraan toe, eerlijker dan goed voor haar was, ‘in elk geval soms. En kaas. En appels. En ik drink een hele beker melk voor ontbijt.’

‘Maar hoe kan Charles je zo laten léven?’ Ik geloof niet dat dit goed is voor een kind. Het is niet zoals het hoort.’

In feite redden ze het prima, maar juffrouw Eliot kon het nooit volgen. Als juffrouw Eliot ‘Het is niet zoals het hoort’ zei, dacht Sophie dat ze het over ‘netjes’ had. Sophie en Charles leefden niet netjes, maar om gelukkig te zijn had je geen netheid nodig, vond Sophie.

‘Het punt is, juffrouw Eliot, het punt is dat ik niet het soort gezicht heb dat er ooit netjes uitziet. Charles zegt dat ik slordige ogen heb. Vanwege de spikkeltjes, begrijpt u.’ Sophies huid was te bleek: in de kou kreeg ze vlekjes en haar haar was, voor zover ze zich kon herinneren nog nooit zonder klitten geweest. Maar dat vond Sophie niet erg; in de herinnering aan haar moeder zag ze hetzelfde soort haar en huid en haar moeder was mooi, dat wist ze zeker. Ze had geroken naar frisse lucht en naar roet en had broeken gedragen met onderaan ingezette stukjes, wist ze.

Broeken waren misschien eigenlijk het begin van het probleem. Toen Sophie bijna acht was, vroeg ze Charles om een broek.

‘Een broek? Is dat niet een beetje ongewoon voor vrouwen?’

‘Nee,’ zei Sophie. ‘Volgens mij niet. Mijn moeder draagt ook broeken.’

‘Dróég, Sophie, mijn kind.’

‘Dráágt. Zwarte. Maar ik heb liever een rode.’

‘Eh. Heb je niet liever een rok?’ Hij keek bezorgd.

Sophie trok een gezicht. ‘Nee, ik wil echt een broek. Alsjeblieft.’

In de winkels hadden ze geen broeken die haar pasten, alleen de grijze korte broeken die jongens droegen – ‘Lieve hemel,’ zei Charles, ‘je ziet eruit als een wiskundeles.’ – dus naaide Charles er zelf vier van felgekleurde katoen, wikkelde ze in kranten en gaf ze aan haar. Een ervan had aan één kant een langere pijp dan aan de andere kant. Sophie vond ze fantastisch. Juffrouw Eliot was geschokt en zei ‘Méísjes dragen geen broeken.’ Maar Sophie hield vol van wel.

‘Mijn moeder droeg een broek. Dat weet ik gewoon. Ze danste in een broek als ze op haar cello speelde.’

‘Dat bestaat niet,’ zei juffrouw Eliot. Het was altijd hetzelfde. ‘Vrouwen spelen geen cello, Sophie. En je was véél te jong om je dat te herinneren. Je moet proberen eerlijker te zijn, Sophie.’

‘Maar het is zo. Een zwarte broek, grijs bij de knie. En zwarte schoenen. Ik weet het nog.’

‘Je verbeeldt je dingen, schat.’ Juffrouw Eliots stem was als een raam dat dichtsloeg.

‘Helemaal niet.’

‘Sophie...’

‘Nee!’ Sophie zei er niet bij: ‘oud wijf met je aardappelgezicht!’ maar dat had ze wel gewild. Het probleem was dat iemand niet bij Charles kon opgroeien zonder tot op het bot beleefd te worden. Onbeleefd zijn voelde voor Sophie als vuil ondergoed aanhebben, maar beleefd zijn werd moeilijk als mensen het over haar moeder hadden. Ze waren er zo van overtuigd dat ze het maar verzon en zij was er zo van overtuigd dat zij het mis hadden.

‘Gluiпоog!’ fluisterde Sophie. ‘Gier! Ik herinner het me wel!’ Ze voelde zich een beetje beter.

Sophie had inderdaad een duidelijke, scherpe herinnering aan haar moeder. Een vader herinnerde ze zich niet; maar wel een bos krulhaar en twee dunne, met stof bedekte benen die op de maat van prachtige muziek bewogen, en dat had niet gekund als er een rok over die benen had gezeten.

Sophie wist zich ook zeker te herinneren dat ze had gezien hoe haar moeder zich midden in Het Kanaal aan een drijvende deur vastklemde.

Iedereen zei: ‘Een baby is te jong om zich iets te herinneren. Je herinnert je wat je zou willen dat waar was.’ Ze werd er niet goed van. Maar Sophie herinnerde zich dat ze haar moeder om hulp had zien zwaaien. Ze had haar horen fluiten. Een fluitende moeder is heel bijzonder. Wat de politie ook zei, ze wist dat haar moeder niet met het schip was vergaan. Sophie was er koppig van overtuigd.

Elke nacht fluisterde ze tegen zichzelf in het donker: mijn moeder leeft nog en op een dag komt ze me halen.

‘Ze komt me halen,’ zei Sophie tegen Charles.

Dan schudde Charles zijn hoofd. ‘Dat is bijna onmogelijk, lieve kind.’

‘Bijna onmogelijk is nog steeds mogelijk.’ Sophie probeerde zich uit te rekken en volwassen te klinken; mensen geloofden je eerder als je langer was. ‘Zelf zeg je altijd dat je elke mogelijkheid moet onderzoeken.’

‘Maar kindje, het is zo verregaand onwaarschijnlijk dat het niet de moeite loont om je leven erop te bouwen. Het zou zoiets zijn als een huis op de rug van een libel proberen te bouwen.’

‘Ze komt me halen,’ zei Sophie tegen juffrouw Eliot.

Juffrouw Eliot was meer uitgesproken. ‘Je moeder is dood. Geen enkele vrouw heeft het overleefd,’ zei ze. ‘Je moet je niet zo mee laten slepen.’

Soms leek het voor de volwassenen in Sophies leven moeilijk om het verschil te zien tussen ‘mee laten slepen’ en ‘helemaal juist, maar moeilijk te geloven’. Sophie voelde zich rood worden. ‘Ze komt,’ zei ze. ‘Anders ga ik naar haar toe.’

‘Nee, Sophie. Zo werkt het niet.’ Juffrouw Eliot was ervan overtuigd dat Sophie zich vergiste, maar juffrouw Eliot was er ook van overtuigd dat kruissteekjes borduren van levensbelang was en dat Charles hopeloos was, waaruit maar weer eens bleek dat volwassenen niet altijd gelijk hadden.

Op een dag nam Sophie wat rode verf en schreef de naam van het schip, de *Queen Mary*, en de datum van de storm op de witte muur van het huis; voor het geval haar moeder langskwam.

Toen Charles haar bezig zag, stond er zoveel op zijn gezicht te lezen dat Sophie er niet naar kon kijken. Maar hij hielp haar met de hoge letters en achteraf met het schoonmaken van de kwasten.

‘Een geval van “voor het geval dat”, zei hij tegen juffrouw Eliot.’

‘Maar ze...’

‘Ze doet alleen maar wat ik haar gevraagd heb.’

‘Hebt u haar gezegd uw eigen huis te bekladden?’

‘Nee. Ik heb gezegd dat ze altijd elke mogelijkheid in het leven moet onderzoeken.’